

**UCHWAŁA NR 2105/39/2018
KRAJOWEJ RADY BIEGŁYCH REWIDENTÓW**

z dnia 10 kwietnia 2018 r.

w sprawie programu praktyki i aplikacji dla kandydatów na biegłych rewidentów

Na podstawie art. 16 ust. 7 pkt 8 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. poz.1089, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, uchwała się, co następuje:

§ 1. Ustala się program rocznej praktyki w zakresie rachunkowości, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5 lit. a ustawy, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustala się program aplikacji, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5 lit. a ustawy, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Ustala się program aplikacji, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5 lit. b ustawy, stanowiący załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. Traci moc uchwała Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Nr 2638/49a/2014 z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie programu praktyki i aplikacji dla kandydatów na biegłych rewidentów.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Audytowego w trybie przepisów art. 102 ustawy.

w porozumieniu:

Przewodnicząca
Komisji Egzaminacyjnej

Anna Karmańska
(-)

Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Krzysztof Burnos
(-)

Załącznik nr 1 do uchwały Nr 2105/39/2018
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
z dnia 10 kwietnia 2018 r.

PROGRAM PRAKTYKI W RACHUNKOWOŚCI (trwającej rok)

Rodzaj wykonywanych czynności potwierdzających nabycie wymaganych umiejętności	Sposób realizacji
1. Poznanie przyjętych w jednostce zasad (polityki) rachunkowości, innych wewnętrznych uregulowań w zakresie kontroli wewnętrznej i rachunkowości oraz ich praktycznej realizacji.	praca samodzielna pod kierunkiem kierującego praktyką
2. Samodzielne wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych, w szczególności z: - otwieraniem ksiąg rachunkowych, - sprawdzaniem dowodów źródłowych i księgowych przed wprowadzeniem do ksiąg rachunkowych, - kwalifikowaniem, dekretacją i wprowadzaniem do ksiąg rachunkowych operacji gospodarczych, - sporządzeniem dokumentów i deklaracji wymaganych przez ZUS, GUS i urząd skarbowy, w tym ustalaniu zobowiązań i należności podatkowych, - wykonywaniem czynności poprzedzających sporządzenie sprawozdania finansowego, w szczególności inwentaryzacji i wyceny aktywów i pasywów, - sporządzaniem rocznego sprawozdania finansowego, - zamknięciem ksiąg rachunkowych.	praca pod kierunkiem kierującego praktyką
3. Obsługa komputerowego systemu prowadzenia ksiąg rachunkowych.	praca samodzielna pod kierunkiem kierującego praktyką

Załącznik nr 2 do uchwały Nr 2105/39/2018
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
z dnia 10 kwietnia 2018 r.

PROGRAM APLIKACJI (trwającej 2 lata)

Rok	Rodzaj wykonywanych czynności	Sposób realizacji
1.	1. Poznanie zasad organizacji pracy i wewnętrznego systemu kontroli jakości w firmie audytorskiej.	analiza stosowanych w firmie audytorskiej polityk, procedur, rozwiązań organizacyjnych i mechanizmów wewnętrznej kontroli jakości
	2. Przegląd akt badania sprawozdań finansowych ¹ co najmniej trzech jednostek pod względem: - kompletności, - poprawności formalnej, - spójności akt badania (merytorycznego powiązania pomiędzy dokumentacją badania², sprawozdaniem z badania³, „listem” do kierownictwa badanej jednostki i inną formą komunikowania się biegłego rewidenta, jeśli była obowiązkowa np. raportowanie na rzecz komitetu audytu).	analiza akt badania
	3. Wykonywanie prac technicznych i fragmentarycznych czynności rewizyjnych, ich dokumentowanie w aktach badania. Czynności te powinny dotyczyć minimum trzech badań.	praca samodzielna pod kierunkiem biegłego rewidenta
	4. Udział w czynnościach biegłego rewidenta, związanych w szczególności z: - poznaniem jednostki, - oszacowaniem ryzyka nieodłącznego,	praca samodzielna pod kierunkiem biegłego rewidenta

¹ W przypadku aplikacji rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy przez akta badania należy rozumieć dokumentację rewizyjną.

² W przypadku aplikacji rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy przez dokumentację badania należy rozumieć dokumentację roboczą.

³ Sprawozdanie z badania ma zastosowanie w wypadku przeglądu akt badań sprawozdań finansowych sporządzonych za lata obrotowe rozpoczynające się po dniu 16 czerwca 2016 r. W badaniach sprawozdań finansowych sporządzonych za lata kończące się do dnia 16 czerwca 2016 r. pozostaje opinia i raport.

Rok	Rodzaj wykonywanych czynności	Sposób realizacji
	- identyfikacją i oceną kontroli wewnętrznej istotnej dla sprawozdawczości finansowej oraz oszacowaniem ryzyka kontroli, - opracowaniem strategii badania, - wyznaczaniem poziomów istotności dla sprawozdania finansowego jako całości, istotności wykonawczej, istotności dla istotnych grup transakcji, sald kont i ujawnień, - oszacowaniem ryzyka istotnego zniekształcenia, - opracowaniem planu badania, w tym zakresu badań kontroli i wiarygodności w powiązaniu z badanymi stwierdzeniami, - określeniem wielkości prób do badań kontroli i wiarygodności, - przeprowadzeniem procedur kontroli i wiarygodności, - dokumentowaniem przeprowadzonych wyników procedur badania, - analizą sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego, - badaniem przestrzegania przepisów prawa, - oceną uzyskanych dowodów badania pod względem wystarczalności i odpowiedniości, - sporządzeniem sprawozdania z badania, - zamknięciem akt badania. Czynności te powinny dotyczyć czterech rocznych sprawozdań finansowych lub rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych* i być realizowane od rozpoczęcia do zakończenia tych badań.	
2.	1. Udział w badaniu rocznych sprawozdań finansowych lub rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych (dotyczy co najmniej dwóch sprawozdań finansowych)* oraz samodzielne wykonanie i udokumentowanie czynności wyznaczonych przez biegłego rewidenta, opracowanie projektu sprawozdania z badania i innej formy komunikowania się biegłego rewidenta, jeśli była obowiązkowa np. uwzględniającej raportowanie na rzecz komitetu audytu.	samodzielne wykonywanie badań oraz opracowanie akt badania podlegające nadzorowi, weryfikacji i akceptacji przez biegłego rewidenta kierującego aplikacją

Rok	Rodzaj wykonywanych czynności	Sposób realizacji
	2. Kompletne badanie rocznego sprawozdania finansowego lub rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego** pod kierunkiem biegłego rewidenta, opracowanie kompletnych akt badania, opracowanie projektu sprawozdania z badania, „listu” do kierownictwa badanej jednostki i innej formy komunikowania się biegłego rewidenta, jeśli była obowiązkowa np. uwzględniającej raportowanie na rzecz komitetu audytu. Badanie realizowane w ramach tego zadania aplikanta zalicza się wyłącznie jednemu aplikantowi.	samodzielne wykonanie badania oraz opracowanie projektu kompletnych akt badania, podlegających nadzorowi, weryfikacji i akceptacji przez biegłego rewidenta kierującego aplikacją

* Sprawozdania finansowe powinny dotyczyć różnych jednostek lub różnych lat obrotowych.

** Kompletne badanie sprawozdania finansowego powinno dotyczyć innej jednostki lub innego roku obrotowego niż w pozycji 2.1.

Załącznik nr 3 do uchwały Nr 2105/39/2018
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
z dnia 10 kwietnia 2018 r.

PROGRAM APLIKACJI (trwającej 3 lata)

Rok	Rodzaj wykonywanych czynności	Forma
1.	1. Analizowanie przyjętych w badanej jednostce zasad (polityki) rachunkowości, innych wewnętrznych uregulowań w zakresie kontroli wewnętrznej i rachunkowości oraz ich praktycznej realizacji.	samodzielne wykonanie czynności sprawdzających
	2. Sprawdzanie prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych badanej jednostki, w szczególności związanych z: - otwieraniem ksiąg rachunkowych, - sprawdzaniem dowodów źródłowych i księgowych przed wprowadzeniem do ksiąg rachunkowych, - kwalifikowaniem, dekretacją i wprowadzaniem do ksiąg rachunkowych operacji, - sporządzeniem dokumentów i deklaracji wymaganych przez ZUS, GUS i urząd skarbowy, w tym ustalaniu zobowiązań i należności podatkowych, - wykonywaniem czynności poprzedzających sporządzenie sprawozdania finansowego, w szczególności inwentaryzacji i wyceny aktywów i pasywów, - sporządzaniem rocznego sprawozdania finansowego, - zamknięciem ksiąg rachunkowych.	
2.	1. Poznanie zasad organizacji pracy i wewnętrznego systemu kontroli jakości w firmie audytorskiej.	analiza stosowanych w firmie audytorskiej polityk, procedur, rozwiązań organizacyjnych i mechanizmów wewnętrznej kontroli jakości
	2. Przegląd akt badania sprawozdań finansowych co najmniej trzech jednostek pod względem: - kompletności,	analiza akt badania

Rok	Rodzaj wykonywanych czynności	Forma
	- poprawności formalnej, - spójności akt badania (merytorycznego powiązania pomiędzy dokumentacją badania, sprawozdaniem z badania, „listem” do kierownictwa badanej jednostki i inną formą komunikowania się biegłego rewidenta, jeśli była obowiązkowa np. raportowaniem na rzecz komitetu audytu).	
	3. Wykonywanie prac technicznych i fragmentarycznych czynności rewizyjnych oraz ich udokumentowanie w aktach badania. Czynności te powinny dotyczyć minimum trzech badań i być realizowane w czasie od rozpoczęcia do zakończenia tych badań.	praca samodzielna pod kierunkiem biegłego rewidenta
	4. Udział w czynnościach biegłego rewidenta, związanych w szczególności z: - poznaniem jednostki, - oszacowaniem ryzyka nieodłącznego, - identyfikacją i oceną kontroli wewnętrznej istotnej dla sprawozdawczości finansowej oraz oszacowaniem ryzyka kontroli, - opracowaniem strategii badania, - wyznaczaniem poziomów istotności dla sprawozdania finansowego jako całości, istotności wykonawczej, istotności dla istotnych grup transakcji, sald kont i ujawnień, - oszacowaniem ryzyka istotnego zniekształcenia, - opracowaniem planu badania, w tym zakresu badań kontroli i wiarygodności w powiązaniu z badanymi stwierdzeniami, - określeniem wielkości prób do badań kontroli i wiarygodności, - przeprowadzeniem procedur kontroli i wiarygodności, - dokumentowaniem przeprowadzonych wyników procedur badania,	praca samodzielna pod kierunkiem biegłego rewidenta

Rok	Rodzaj wykonywanych czynności	Forma
	- analizą sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego, - badaniem przestrzegania przepisów prawa, - oceną uzyskanych dowodów badania pod względem wystarczalności i odpowiedniości, - sporządzeniem sprawozdania z badania, - zamknięciem akt badania. Czynności te powinny dotyczyć czterech rocznych sprawozdań finansowych lub rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych* i być realizowane w czasie od rozpoczęcia do zakończenia tych badań.	
3.	1. Udział w badaniu rocznych sprawozdań finansowych lub rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych (dotyczy co najmniej dwóch sprawozdań finansowych)* oraz samodzielne wykonanie i udokumentowanie czynności wyznaczonych przez biegłego rewidenta, opracowanie projektu sprawozdania z badania i innej formy komunikowania się biegłego rewidenta, jeśli była obowiązkowa np. uwzględniającej raportowanie na rzecz komitetu audytu.	samodzielne wykonywanie badań oraz opracowanie akt badania podlegające nadzorowi, weryfikacji i akceptacji przez biegłego rewidenta kierującego aplikacją
	2. Kompletne badanie rocznego sprawozdania finansowego lub rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego** pod kierunkiem biegłego rewidenta, opracowanie kompletnych akt badania, projektu sprawozdania z badania, „listu” do kierownictwa badanej jednostki i innej formy komunikowania się biegłego rewidenta, jeśli była obowiązkowa np. uwzględniającej raportowanie na rzecz komitetu audytu. Badanie realizowane w ramach tego zadania aplikanta zalicza się wyłącznie jednemu aplikantowi.	samodzielne wykonanie badań oraz opracowanie projektu kompletnych akt badania, podlegających nadzorowi, weryfikacji i akceptacji przez biegłego rewidenta kierującego aplikacją

* Sprawozdania finansowe powinny dotyczyć różnych jednostek lub różnych lat obrotowych.

** Kompletne badanie sprawozdania finansowego powinno dotyczyć innej jednostki lub innego roku obrotowego niż w pozycji 3.1.